

že ji začali zavádět do škol. Marek prosazoval taktéž zeměměřičství a praktické využití počtů. I to se promítlo do výuky na školách, ze kterých se vytrácel mechanismus a počtářské klíče. Jako úspěšný hospodář, štěpař a včelař kladl Marek učitelům na srdce, aby své žáky učili základům nauk o hospodářství. Sám jim šel příkladem a na libušské škole zavedl hodiny o hospodářství, jemuž se učilo vždy v neděli po opakovací hodině trivia. Na poradách se Marek věnoval i radě dalších témat, probíral s učiteli náměty týkající se kreslení a domácích úloh. Snažil se je nadchnout rovněž pro národní myšlenku. Seznamoval je s idejemi slovanské vzájemnosti, s Ruskem. Učil je i azbuce a ruské výslovnosti. Měl kvůli tomu potíže s úřady, neboť někteří učitelé začali azbuce vyučovat na školách. Vzhledem k tomu, že tuto výuku zaváděli o své vůli, vyvázl vždy bez trestu.

Marek podporoval školství i materiálně. Matici české věnoval jeden tisíc zlatých, ze kterých byl placen vstupní příspěvek jednoho kandidáta učitelství za člena Matice ročně. V Libuni založil nadaci na čtyři sta zlatých, z jejichž úroků se přilepšovalo učitelským pomocníkům. Při zdejší škole založil knihovnu, jíž věnoval velké množství vlastních knih a časopisů. Svůj vikariát zvedl za dobu svého působení v oblasti školství na jeden z nejpokrokovějších v Čechách.⁵⁷

Poslední čtyři měsíce svého života strávil Antonín Marek na Smíchově, v Husově ulici (dnes Drtinova). Zemřel 15. února 1877 ve věku nedožitých 92 let. Pohřben je v Praze na Vyšehradě.⁵⁸

• • •

Okresní školní dozorce prováděl každoročně vizitace na školách ve svém obvodu. Datum vizitace bylo dopředu oznámeno. Vikář ji zpravidla spojoval s kanonickou vizitací farnosti. Vikářova vizitace se zaměřovala na obsah vyučování, školní docházku, výuku náboženství a stav budovy. Inspekci byli povinně přítomni vrchnostenští úředníci, zástupci obce, místní školdozorce a rodiče školou povinných dětí.⁵⁹

Obr. 21: Seznam žáků farní školy v Třebotově ze školního roku 1828–1829

57) Rýdl, Karel. *Pedagogické úsilí podkrkonošských buditelů v první polovině 19. století*. Pedagogika. Časopis pro pedagogické vědy, 32, 1982, č. 2, s. 70–72.

58) Markův nekrolog v Národních listech (18. 2. 1877) napsal Jan Neruda.

59) Šafránek, *Školy*, s. 224; Fantová, *Správní organizace*, s. 32.